

Alojz Cindrič

Kočevski študenti na Dunajski univerzi (1365-1917)

Gradivo za proučevanje kočevskega izobraženstva

Vpisne knjige študentov (Hauptmatrikeln), ki jih hrani Univerzitetni arhiv na Dunaju, so odlični vir za proučevanje izobraženstva. Pomembnosti spoznavanja in vrednosti proučevanja ter izdajanja le-teh se se univerze zavedale že zelo zgodaj. Prve znanstvene edicije so se pojavile že v začetku 19. stoletja. Dunajska univerza pa je do sedaj izdala prvih osem matrik (1365-1714/15).¹ Glavne matrike (Hauptmatrikeln) se za dunajsko Univerzo vodijo od ustanovitve univerze leta 1365 oz. kontinuirano od leta 1377 do leta 1917 (izjemoma ne med leti 1794-1804). Shranjene so v Univerzitetnem arhivu (Universitätsarchiv Wien) ter ohranjene v celoti v osemindvajsetih rokopisnih zvezkih (knjigah).

Z ustanovno listino dunajske Univerze je bilo predpisano, da se mora vsak novinec ob prihodu na Univerzo, najkasneje pa v roku enega meseca, oglasiti pri rektorju, kjer opravi prisego ter plača vpisno takso. Rektor ali njegov pooblaščenec ga je nato vpisal v matriko. Poslej je pripadal Univerzi, kar je vključevalo tudi pravice, t. j. bil je deležen univerzitetnih privilegijev, oproščen vseh dajatev in davkov ter sodno podvržen univerznemu sodišču. To dejanje se je imenovalo imatrikulacija (Immatriculatio) - vpis. Ob ustanovitvi univerze je potekal vpis enkrat letno, z albertinsko listino leta 1385 pa dvakrat letno.² V prvi matriki (1377-1420) so študenti razvrščeni po fakultetah, kasneje (od 1385) po akademskih nacijah (avstrijska, renska, madžarska in saška), nato zopet po fakultetah, v določenih obdobjih pa študente razvrščajo po letih ali celo mesecih vpisa. Podatki o vpisanih študentih, ki jih vsebujejo matrike, so v različnih časovnih obdobjih različni. Na začetku matrike je navedeno leto oz. semester, sledi ime rektorja z vsemi naslovi in nazivi ter funkcijami. Študente navajajo najprej z imenom nato s priimkom, sledijo akademski nazivi, deželni oz. krajevni izvor, podatki o socialnem izvoru (status, poklic očeta, štipendija, šolnina) ter podatki o študiju (fakulteta, letnik in stopnja študija). Podatki o vpisanih študentih v glavnih matrikah po reformnem letu 1848 so bolj sumarični, kajti po tem letu preidejo na sistem vpisnic (Nationalie) z od države predpisanimi formularji, ki sprašujejo po raznovrstnih podatkih ter jih študenti sami izpolnjujejo.

Za študente, ki so prihajali s Kočevskega, se v matrikah običajno navaja kot krajevni izvor Kočevje, zapisan v nemški ali latinski obliki (Gottschee, Gotscheuensis, Gocze, Chotsche, Cohtsctze, Kotsee, Gotsey, Cocze, Kotschew, etc.). Šele proti koncu 15. stoletja zasledimo poleg kraja navedeno tudi deželo - Carniolus in v devetnajstem stoletju Krain ali Ilirien. V devetnajstem stoletju pa se poleg Kočevja v matrikah pojavljajo in navajajo tudi ostali kraji Kočevskega, izjema je kraj Mozelj, ki je omenjen že leta 1568.

Leta 1489 se je vpisal Nicolaus Speck, pri katerem je navedena dežela Carniolus. Dežela Carniolus se pri kočevskih študentih navaja 23-krat. Pri študentu Josepu Jacklitschu, vpisanem leta 1804, se poleg kraja navaja dežela Krain (navedena 53-krat). Leta 1820 pa pri študentu Jakobu Mordaxu najdemo ime dežele Ilirien. Zanimiv je tudi podatek pri študentu Thomasu Creneusu, ki se je vpisal leta 1568 ter je naveden v okviru avstrijske nacije, kot ime dežele pa je navedeno Styryus; pri študentu Ferdinandu Wolfseggerju, vpisanem leta 1898, pa je navedeno Osterr.

Za prvo obdobje, nekako do leta 1500, ko ni podatkov o deželni pripadnosti študentov in ob upoštevanju dejstva, da je v monarhiji več različnih krajev poimenovanih z istim imenom, pri nekaterih študentih ne moremo z zagotovostjo trditi, da prihajajo ravno s Kočevskega. Identifikacija nam otežuje tudi obdobje samo, saj so nekateri študenti poimenovani s krstnim imenom oz. tudi s krstnim imenom očeta. Takih je enajst.

Negotov je tudi izvor trinajstih študentov, in sicer: sedem jih je imatrikuliranih med študenti ogrske nacije (v katero so spadali študenti s hrvaškega ozemlja, medtem ko so študente s slovenskega ozemlja prištevali k avstrijski naciji). Pri štirih študentih je nekdo naknadno pripisal zaimek "Ungarus". Pri dveh študentih, vpisanih leta 1665 in 1675, se omenja samo kraj "ex comitatu Gottscheviensi". Vseh trinajst vpisanih študentov bi glede na kraj lahko uvrstili med Kočevjarje in tudi nekatera rodbinska imena iz Kočev-

¹ Franz Gall, Die Matrikel der Universität Wien. Band I. (1377-1450). Wien, 1956 (Predgovor).

² Franz Gall, Alma Mater Rudolphina 1365-1965. Wien, Austria Press, 1965.

skega urbarja (leta 1574)³ je moč primerjati s priimki vpisanih. Študenti pa so lahko prišli iz jugozahodnega dela Kočevskega, ozemlja, na katerem so si hrvaški plemiči (Frankopani, Zrinjski) prisvajali vedno več pravic. Dolgotrajna pravda zaradi spornega ozemlja se je končala šele ob koncu 18. stoletja.⁴

Poblematični pa so še trije študenti, ki sem jih na osnovi priimkov uvrstil med kočevske študente. Pri dveh sta zapisana samo ime in priimek (Gotsch, Gotschell) brez kraja in dežele, pri enem pa je poleg priimka (Gotscher) navedena tudi dežela Carniolus. Vse tri domnevno uvrščam med študente s Kočevskega. Na osnovi podatkov, ki nam jih nudijo matrice vpisanih ter z upoštevanjem in vključevanjem tistih študentov, za katere ne moremo zagotovo trditi, da izhajajo s kočevskega prostora, se je dunajsko Univerzo v obravnavanem obdobju vpisalo 161 študentov.

Prvi vpisani študent, pri katerem je naveden kraj, po katerem bi lahko sodili, da prihaja s Kočevskega, je Johann Casper. Johann se je leta 1382 vpisal na dunajsko univerzo, poleg kraja (Chotsaw) pa je navedena tudi oglejska nadškofija. Omemba oglejske patriarhije vzbuja domnevo, da prihaja s Kočevskega, kajti Kočevska je bila v tem času cerkvenopravno podrejena oglejskemu patriarhatu (ukinjen leta 1751).⁵ Prav tako ima enak zaznamek študent Vitus Fröstl, vpisan leta 1514 (de Kotsche ex Patriarhatu Acquilegensis).

Že zelo zgodaj pa zasledimo pri študentih s Kočevskega priimke. Prvi vpisani študent, pri katerem je naveden priimek, je Petrus Fuchs, vpisan leta 1424. Priimek Fuchs zasledimo tudi v že omenjenem kočevskem urbarju.⁶ Enake priimke, kot so priimki vpisanih, je v urbarju moč najti tudi pri zapisih o okoliških vaseh in zaselkih. Med vpisanimi študenti zasledimo tudi pogosto pojavljanje istih priimkov, iz česar lahko sklepamo, da nekateri študenti izhajajo iz istih družin. Tako se priimek Peer pojavi kar petkrat, priimki Losser, Remel in Wolfsegger trikrat, petnajst priimkov pa se pojavi dvakrat.

Kot sem že omenil, se je vpis vršil dvakrat letno (letni semester 14. aprila in zimski 13. oktobra), včasih pa se je kakšen študent vpisal tudi med letom. Leta 1665 in leta 1913 so se iz Kočevskega vpisali kar po štirje študenti, v osmih primerih so bili vpisani trije na leto, v enaindvajsetih primerih zasledimo po dva vpisana študenta na leto. V prvih treh stoletjih, do leta 1700,

se jih je vpisalo približno po trideset na stoletje (32, 32, 30); med leti 1700-1800 samo 8 študentov (v tem obdobju sta v matrikah velikokrat navedena samo priimek in ime vpisanega študenta). V letih 1800-1900 se je vpisalo 43 študentov in med leti 1900-1917 devetnajst študentov.

Pri štiriinšedesetih študentih je navedena tudi smer študija. Tako izvemo, da je 19 študentov študiralo filozofske študije, osemtrideset jih je študiralo pravo (eden kameralistiko), osem medicino, dva farmacijo, štirje teologijo, pri treh študentih pa je naveden zaznamek parvista (začetnik).

Pri treh študentih je zapisan tudi letnik, v katerega so se vpisali. Tako se je Josep Jacklitsch vpisal v drugi letnik medicine (1804), Josep Jurkowsch v četrti letnik prava leta 1828 in študent Andreas Urschitsch prav tako pravo leta 1840. Višji letnik za prvi vpis lahko pomeni, da so študirali sprva na kakšni drugi univerzi, nato pa se prepisali na dunajsko Univerzo.

Za prikaz socialnega položaja kočevskih študentov pridejo v poštev podatki o šolnini, štipendiji, socialnem stanu in poklicu staršev. Podatki v matrikah so velikokrat pomanjkljivi ali sploh izpuščeni. Največ podatkov nudijo matrice v predmarčnem obdobju. O socialnem položaju vpisanih je moč sklepati že iz višine vpisne takse, ki se je plačevala glede na socialni in materialni položaj študenta. Po navadi je bila osnova tedenska vsota, potrebna za preživetje študenta. Od 161 vpisanih kočevskih študentov jih je šolnino plačalo 54. Za plačevanje šolnine so se uporabljali novci različnih provenienc (groši, krajcarji, goldinarji). Višina vpisnine se je razlikovala tudi glede na smer študija; za filozofske študije je bila najnižja, najvišja pa za študij medicine. V prvem obdobju je vpisnina znašala 2 groša (4 kg kruha je bilo moč dobiti za 1 groš)⁷ in se je kasneje spreminjala. Revni študenti so bili povsem oproščeni vpisnine (za take je v matrikah zaznamek pauper, gratis, nihil, solvit, arm), kar kaže na socialno odprtost Univerze. Pri desetih kočevskih študentih je zaznamek pauper, pri dveh pa arm (ubog), kar pomeni, da šolnine niso plačali. Za ostale študente ni podatkov.

Petnajst študentov je prejelo štipendijo. Trinajst jih je prejelo Knaflevo⁸, dva pa drugo.

Slika o socialnem stanu in položaju vpisanih nam nudijo zaznamki kot: civis, burger, dedit, quivis, baron, "aris", navedeni ob imenih študentov.

V matrikah za predmarčno obdobje zasledimo tudi poklic, s katerim se je ukvarjal oče vpisanega.

³ Ivan Simonič, Migracije na Kočevskem v luči priimkov, v: Etnolog, knj. VII, Ljubljana 1934, str. 107-138.

⁴ Kočevski zbornik, Razprave o Kočevski in njenih ljudeh. Ljubljana, 1939, str. 126.

⁵ Cerkev na Kočevskem nekoč in danes. Kočevje, 1993.

⁶ Ivan Simonič, n.d.

⁷ Franz Gall, Die Matrikel der Universität Wien. Wien, 1956 (Predgovor).

⁸ Podatki so prevzeti iz knjige dr. P. Vodopivca: Luka Knafelj in štipendisti njegove ustanove. Ljubljana, 1971.

Dva študenta sta bila sinova graščakov, štirje so izvirali iz vrst uradništva, dva trgovcev, trije študenti pa so bili sinovi zemljiškega posestnika, gozdarskega mojstra in kmeta. Pri nekaterih študentih zasledimo tudi druge podatke. Tako je pri študentu Juliusu Murglu, vpisanem 1850, navedena starost 21 let in veroizpoved (katolik), pri Bartholomäusu Lenzeku, ki se je vpisal leta 1851 na teološko fakulteto, pa je podatek, da stanuje v Avguštineju (Kloster bei St. Augustin), v katerem

so sicer živeli študenti, ki so študirali teologijo. Pri študentu Michaelu Vellerju vpisanem leta 1486, najdemo podatek *Canonicus Laibacensis*.

Kakšna življenska pot in usoda je spremljala te študente, ali so študij končali ter koliko se jih je vrnilo na rodno grudo, je seveda predmet nadaljnjega proučevanja in raziskovanja, kajti namen članka je podati izhodiščno informacijo o kočevskih študentih na dunajski Univerzi.

Dunajska Univerza (razglednica odposlana leta 1909)

Kočevski študenti na dunajski Univerzi

V seznamu navajam študente kronološko; poleg imena in priimka so navedeni kraj, dežela, leto vpisa, letnik, fakulteta, socialni status, šolnina, poklic očeta, štipendija, signatura matrice M. in na koncu opomba. Našteti podatki ne najdemo pri vseh študentih, kar je odvisno od zapisa in obdobja. Vprašaj za nekaterimi priimki pomeni:

- ? domnevno izhaja iz Kočevskega
- ?? v matrikah zaveden med študenti Ogrske nacije
- ??? naknadno pripisan zaznamek Ungarus

Okrajšave

dt. - dedit	log. - logicus
gr. - groš	methp. - metaphisica
cr. - krajcar	p. - pauper

sol. - solidus	M. - matrika
den. - denarius	syn. - syntaxista
gramm. - gramatista	rhet. - rhetor
parv. - parvista	

Johannis-Caspar? de Chotsaw	1382	Januar	21	dt.	2	gr.	
							M.1
Gotschell? Hainricus	1395	April	13	dt.	2	gr.	M.1
Caspar de Gocze	1401	Oktober	13		2	gr.	M.1
Cristannus de Gotsey	1411						p. M.1
Mathias de Gotsey	1411						p. M.1
Andree Cristanus de Gotsey	1411						p. M.1
Andreas?? de Chotsche	1424						p. M.2
Fuchs Petrus de Cohtsctze	1424	Oktober	13p.				M.2
Rasoris Jacobus de Cohtsctze	1424	Oktober	13				p. M.2
Gregorius de Goczze	1427						p. M.2
Johannes de Goczze	1427		4	gr.			M.2
Thomas de Goczze	1427		4	gr.			M.2
Magerlein Fridericus de Gotzsee	1436	November	25		2		
							gr. M.2

- Petritii?? Georgius de Gotzee 1450 3 gr. M.2
 Stadler Vitus de Kotsee 1457 April 12 2 gr. M.3
 Pfersach Ambrosius de Chocze 1464 4 gr. M.3
 Grauenawer?? Georgius de Koczsee 1468 2 gr. M.3
 Pistoris?? Johannes de Kotsee 1468 2 gr. M.3
 Hasenreich Michael de Gottschee 1471 p. M.3
 Fabri?? Petrus de Kottsee 1472, 4 gr. M.3
 Has Petrus de Gotze 1485 Oktober 13 25 den. M.3
 Veller Michael de Gottsee 1486 Oktober 13 4 gr. M.3
 Canonicus Laibacensis
 Veller Caspar de Gottsee 1487 Januar 25 4 gr. M.3
 Maegerel Augustinus ex Gootsee 1488 4 gr. M.3
 Reemel Petrus Gottshee 1488 4 gr. M.3
 Sartoris Caspar ex Gotsee 1488 4 gr. M.3
 Speck Nicolaus de Gotsee Carniola 1489 April 8 4 gr. M.3
 Nuschold Georgius de Gotsche 1489 Oktober 13 4 gr. M.3
 Mann?? Vitus de Kottsse 1491 Oktober 13 36 den. M.3
 Balthesar??? ex Gotsee 1492 28 den. M.3
 Sneller??? Jacobus de Gotzsee 1497 4 gr. M.3
 Simon ex Chotsche 1497 Oktober 13 4 gr. M.3
 Swatzel??? Leonhardus de Gotzsee 1497, 4 gr. M.3
 Steren??? Caspar de Gottze 1498 Oktober 13 4 gr. M.3
 Plesche Michael de Gotzse Carniola 1501 Oktober 13 29 den. M.3
 Frank Colomannus de Gotzsche 1503 29 den. M.3
 Pardt?? Joannes de Khotzse 1503 Februarii 5 29 den. M.3
 Krabat Balthasar de Gotsche 1511 4 gr. M.3
 Comitis Joannes ex Gotsche 1512 Oktober 13 4 gr. M.3
 Luxel Caspar ex Gotsche 1512 Oktober 13 4 gr. M.3
 Ramel Andreas ex Gotsche 1512 Oktober 13 4 gr. M.3
 Räm! Georgius de Gotsche 1513 4 gr. M.3
 Schneller Martinus de Gotsche 1513 4 gr. M.3
 Hoffschneider Leonardus ex Gotsche 1513 Oktober 13 29 den. M.3
 Fröstl Vitus de Kotsche ex Patriarchatu Acquelegiensi 1514 4 gr. M.3
 Pley Joannes de Gotsche 1518 Augusti 43 den. M.3
 Blasman Joannes de Gotsche 1520 M.4
 Prenner Lucas ex Goscheuia 1532 Oktober 13 15 cr. M.4
 Graff Jacobus de Gotsche 1533 Oktober 13 15 cr. M.4
 Linder Joannes ex Schozew 1533 2 sol.den. M.4
 Schwaiger Matthias ex Kottsche 1534 15 cr. M.4
 Weyss Leonardus ex Gotschea Carniola 1536 2 sol. den. M.4
 Peer Nicolaus de Cocze 1538 2 sol. den. M.4
 Peer Udalricus de Cocze 1538 2 sol. M.4
 Ziegelfest Lucas ex Kotschee 1539 Oktober 13 2 sol. M.4
 Schnell Georgius de Gotsche Carniolanus 1541 2 sol. M.4
 Institer Udalricus de Koetzche 1543 Oktober 13 quivis dt. 2 sol. M.4
 Holtzl Georgius ex Gotsche Carniolanus 1550 Oktober 13 p. dt. M.4
 Jancko Mathias Gotschee 1551 dt. nihil M.4
 Mieschling Barholomeus Gotscheuensis 1563 12 cr. M.4
 Hoge Andreas Gotscheuensis Carniolus 1564 M.4
 Sosius Andreas Gotscheuensis Carniolus 1564 M.4
 Creneus Thomas Gotscheuensis Styryus 1568 April 21 2 sol. M.4
 Marinzell Martinus Mozelj Gotscheuensis de oppido Mosel 1568 April 21 2 sol. M.4
 Kren Ambrosius de Gotschee Carniolus 1571 Oktober 13 2 sol. M.4
 Craeneus Simon Gotscheinensis 1572 Oktober 13 p. dt. M.4
 Cosler Thomas Gotscheuensis 1644 November 22 M.6
 Kiestnerus Ambrosius Gotscheuensis 1644 November 22 Teologija - theol. stud. M.6
 Somidezky Michael Gottzebiensis 1649 November 23 M.6
 Holer Stephanus Gotscheuensis 1654 November 15 Filozofija - synt. M.6
 Michor Ioannes Gotscheuensis 1657 November 28 M.6
 Schlesnik Ioannes Gotschouiensis 1658 Dezember M.6
 Lossar Joannes Gotschebiensis Carniolus 1659 Dezember 6 Filozofija - phys. M.7
 Opplanich Georgius Gotscheuensis Carniolus 1660 - November 20 M.7
 Lesser Jacobus Gotscheviensis Carniolus 1661 November 15 M.7
 Kinkoff Joannes-Ignatius Gotscheuensis 1661 November 16 Filozofija - rhet. M.7
 Laser Andreas Gotschebiensis 1661 November 16 parv. M.7
 Peer Matthias Gotscheuensis 1663 November 28 M.7
 Pockbrez Michael Gotscheuensis 1663 November 28 M.7
 Peer Bartholomäus ex comitatu Gotscheviensi 1665 November 25 Filozofija - rhet. M.7
 Rommor Joannes Gotscheuensis 1665 November 25 Filozofija - log. M.7
 Schueler Andreas Gotscheuensis Carniolus 1665 - November 25 Filozofija - log. M.7
 Sirge Lucas Gotscheuensis Carniolus 1665 November 25 parv. M.7
 Puzel Paulus Gotscheuensis 1668 November 21 gramm. M.7
 Spreutzer Joannes Gotscheuensis 1668 November 21 M.7
 Gotscher Georgius Carniolus 1673 Dezember 5 M.7
 Finck Jacobus ex comitatu Gotscheviensi 1675 Dezember 1 M.7
 Peer Gegorgius Gotscheuensis 1675 Dezember 1 M.7
 Romor Matthias Gotscheuensis 1676 November 30 Filozofija - log. M.7
 Straus Matthias Gotscheviensis 1680 November 30 M.8
 Schlokoina Joannes-Georgius Gotscheviensis 1680 November 30 M.8
 Gotsch? Joannes-Josephus 1681 November 30 M.7

- Raab Petrus Gotscheuensis 1682 Dezerber 1 M.7
 Frölich Ioannes Gotscheuensis Carniolus 1690 M.8
 Techak Joannes Gotsoviensis 1691 November 30 M.8
 Zinkl Joannes Gotsoviensis 1691 November 30 M.8
 Lamberter Matthias Gotscheuensis Carniolus 1707 -
 civis M.8
 Henigmann Gottochoviensis Carniolus 1714 Filozofija -
 methaph civis M.8
 Henigmann Joannes Gotscheviensis Carniolus 1714
 Dezerber 5 civis M.8
 Rom Georg Gotscheuensis Carniolus 1763 Teologija -
 M.10
 Huterer Gregorius Gotscheuensis Carniolus 1778 -
 Parvista pauper M.10
 Stini Matha Gotscheuensis Carniolus 1778 Filozofija -
 moralista civis M.10
 Kreitzmayer Ignat Gotscher Carniolus 1779 Teologija
 pauper - M.11
 Kern Francis Gotschar Carniolus 1780 Pravo Aris. M.11
 Jacklitsch Josep Gotscher Krain 1804 2.anni Pharm-
 studiosi Landrath M.11
 Pfefferer Ant. Gotschee 1804 1 Pravo - Juris discipl.
 Comeralis Studii Bürger M.11
 Lakner Franz Gotschee Illyrien 1819 1 anni Pravo
 Förstmeister 1 M.11
 Mordax Jakob Gotschee Krain 1820 1 anni Filozofija
 Verwalter M.11
 Kreen Georg Gotschee Krain 1826 1 Medicina -
 Handelsmann 1829 KŠ M.11
 Jurkowsitch Joseph Gotscher Krain 1828/9 4 anni Pravo
 Bezirkkommisar arm M.11
 Reguard Joseph Gotschee Krain 1830/31 1 anni Pravo
 Beamter Stip. M.11
 Roth Johann Thurn pri Kočevju Thurn Krain 1834 1
 Pravo - Gutsbesitzer 1837 KŠ M.12
 Roth Joseph Turn Thurn Krain 1835 1 Pravo
 Gutsbesitzer - Steinberg Stipendist M.12
 Urschitsch Andreas Gotschee Krain 1840 4 Pravo -
 Landmann arm M.12
 Braune Joseph Gotscher. Illyrien 1841/42 1 Pharm. -
 Realitetbesitzer 1 M.12
 Mediz Georg Koprivnik Nessethal Krain 1842 1
 Filozofija - Handelsmann 1850 KŠ M.13
 Murgel Julius Planina Stockendorf Krain 1850 Zimski
 sem. Pravo M.14 21 let kath.
 Lenzhek Bartholomäus Brezovica Brezowitz Krain 1851
 Zimski sem. Teologija M.14 Kloster bei St. Augustin
 Mehsesnel Josef Gotschee Krain 1858 Zimski sem.
 Pravo M.14
 Richter Anton Koprivnik Nessethal Krain 1859 Zimski
 sem. Filozofija M.14
 Pfeifer Wilhelm Gotschee Krain 1862 Zimski sem.
 Pravo KŠ 1864 M.15
 Böhm Ferdinand Črmošnjice Čermošnic Krain 1863
 Zimski sem. Medicina KŠ 1864 M.15
 Pfeifer Eduard Gotschee Krain 1865 Zimski sem.
 Medicina M.16
 Rothl Mathias Koprivnik Nessethal Krain 1866 Zimski
 sem. Pravo M.16
 Pfeifer Eduard Gotschee Krain 1868 Zimski sem.
 Medicina M.16
 Ekl Karel Gotschee Krain 1871 Zimski sem. Pravo KŠ
 1873 M.17
 Platnar Johann Gotschee Krain 1871 Zimski sem.
 Pravo KŠ 1873 M.17
 Röthel Josef Gotschee Krain 1881 Zimski sem. Pravo
 M.19
 Susteršič Johann Bistrica Bistritz Krain 1881 Zimski
 sem. Pravo KŠ 1882/83 M.19
 Pfefferer Alfred Gotschee Krain 1882 Zimski sem.
 Pravo M.19
 Wenedikter Richard Gotschee Krain 1882 Zimski sem.
 Pravo M.19
 Verderber Alois Gotschee Krain 1883 Zimski sem.
 Pravo M.19
 Wenedikter Richard Gotschee Krain 1883 Letni sem.
 Pravo M.19
 Košenina Peter Drage Krain 1884 Zimski sem. Medicina
 KŠ 1887/88 M.19
 Böhn Ludwig Gotschee Krain 1885 Zimski sem.
 Filozofija KŠ 1887/88 M.20
 Rom Adalbert Gotschee Krain 1886 Zimski sem. Pravo
 M.20
 Wenedikter Richard Gotschee Krain 1886 Letni sem.
 Pravo M.20
 Faber Arthur Gotschee Krain 1888 Letni sem. Medicina
 M.20
 Michitsch Josef Gotenica Gottenitz Krain 1888 Zimski
 sem. Pravo M.20
 Kokalj Alois Srednja vas Mitterdorf Krain 1889 Zimski
 sem. Pravo M.20
 Tschinkl Josef Gotschee Krain 1890 Zimski sem.
 Filozofija M.21
 Jonke Ferdinand Svetli Potok Lichtenbach Krain 1893
 Zimski sem. Pravo M.21
 Tschinkl Johann Grčarice pri Kočevju Masern bei
 Gotschee Krain 1894 Zimski sem. Filozofija M.21
 Logar Henrich Gotschee Krain 1895 Zimski sem. Pravo
 M.22
 Marn Rudolf-Evgen Draga Suchen Krain 1897 Zimski
 sem. Pravo M.22
 Tschinkl Johann Grčarice pri Kočevju Masern bei
 Gotschee Krain 1898 Letni sem. Filozofija M.22
 Wolfsegger Ferdinand Gotschee Osterr. 1898 Zimski
 sem. Pravo M.22
 Wolfsegger Friedrich Mahovnik Mooswald Krain 1900
 Zimski sem. Filozofija M.23
 Tomšič Theodor Stari Log pri Kočevju Altag bei
 Gotschee Krain 1901 Zimski sem. Pravo M.23
 Sabothy Benus Koprivnik pri Kočevju Nassethal
 b.Gotschee Krain 1902 Zimski sem. Pravo KŠ 1904/5
 M.23
 Wolfsegger Wolfgang Mahovnik Mooswald bei
 Gotschee Krain 1903 Zimski sem. Medicina KŠ

- 1904/5 M.23
Eckerth Vincenz Mahovnik Mooswald Krain 1905
 Zimski sem. Filozofija KŠ 1908/09 M.24
Hofmann Karl Gottschee Krain 1905 Zimski sem.
 Medicina M.24
Sabothy Beno Koprivnik Krain 1906 Zimski sem.
 Filozofija M.24
Tavčar Josef Gottschee Krain 1906 Zimski sem.
 Medicina M.24
Bole Johan Laze pri Planini Krain 1908 Zimski sem.
 Pravo M.25
Perz Johann Srednja vas pri Kočevju Mitterdorf bei
 Gottschee Krain 1910 Zimski sem. Pravo M.26
Preven Rajko Gottschee Krain 1911 Zimski sem. Pravo
 M.26
Zois baron Michelangelo Šalka vas Schalkendorf Krain
 1911- Zimski sem. Filozofija M.26
Kresse Franz Šalka vas Schalkendorf Krain 1912 Zimski
 sem. Pravo M.27
Perz Franz Srednja vas pri Kočevju Mitterdorf bei
 Gottschee Krain 1912 Zimski sem. Pravo M.27
Krauland Georg Slovenska vas pri Kočevju
 Windischdorf bei Gottschee Krain 1913 Zimski sem.
 Pravo M.27
Praemarer Leonhard Gottschee Krain 1913 Zimski sem.
 Pravo M.27
Preven Raimund Gottschee Krain 1913 Zimski sem.
 Pravo M.27
Ranzinger Franz Gottschee Krain 1913 Zimski sem.
 Pravo M.27
Krauland Josef Slovenska vas pri Kočevju Windischdorf
 bei Gottschee Krain 1915 Letni sem. Pravo M.28

Abecedni seznam vpisanih študentov

Študenti so razvrščeni po priimkih, sledita ime ter leto vpisa.

Prvih enajst študentov je navedeno samo po imenu oz.krstnim imenom očeta.

- Andreas 1424
 Andree-Cristanus 1411
 Balthesar 1492
 Caspar 1401
 Cristannus 1411
 Gregorius 1427
 Johannes 1427
 Johannes-Caspar 1382
 Mathias 1411
 Simon 1497
 Thomas 1427
 Blasman Joannes 1520
 Böhm Ferdinand 1863
 Böhn Ludwig 1885
 Bole Johan 1908
 Braune Joseph 1841/42
 Comitiss Joannes 1512
 Cosler Thomas 1644
 Craeneus Simon 1572
 Creneus Thomas 1568
 Eckerth Vincenz 1905
 Ekl Karel 1871
 Faber Arthur 1888
 Fabri Petrus 1472
 Finck Jacobus 1675
 Frangk Colomannus 1503
 Frölich Ioannes 1690
 Fröstl Vitus 1514
 Fuchs Petrus 1424 Oktober 13
 Gotsch? Joannes Josephus 1681
 Gotschell? Hainricus 1395
 Gotscher Georgius 1673
 Graff Jacobus 1533
 Grauenawer Georgius 1468
 Has Petrus 1485
 Hasenreich Michael 1471
 Henigmann 1714
 Henigmann Joannes 1714
 Hoffschneider Leonardus 1513
 Hofmann Karl 1905
 Hoge Andreas 1564
 Holer Stephanus 1654
 Holtzl Georgius 1550
 Huterer Gregorius 1778
 Institer Udalricus 1543
 Jacklitsch Josep 1804
 Jancko Mathias 1551
 Jonke Ferdinand 1893
 Jurkowitz Joseph 1828/9
 Kern Francis 1780
 Kiestnerus Ambrosius 1644
 Kinkoff Joannes Ignatius 1661
 Kokalj Alois 1889
 Košenina Peter 1884
 Krabat Balthasar 1511
 Krauland Josef 1915
 Krauland Georg 1913
 Kreen Georg 1826
 Kreitzmayer Ignat 1779
 Kren Ambrosius 1571
 Kresse Franz 1912
 Lakner Franz 1819
 Lamberter Matthias 1707
 Laser Andreas 1661
 Lenzhek Bartholomäus 1851
 Lesser Jacobus 1661
 Linder Joannes 1533
 Logar Henrich 1895
 Lossar Joannes 1659
 Luxel Caspar 1512
 Maegerle Augustinus 1488
 Magerlein Fridericus 1436
 Mann Vitus 1491
 Marinzell Martinus 1568

Marn Rudolf Evgen 1897
 Mediz Georg 1842
 Mehsesnel Josef 1858
 Michitsch Josef 1888
 Michor Ioannes 1657
 Mieschling Bartholomeus 1563
 Mordax Jakob 1820
 Murgel Julius 1850
 Nuschold Georgius 1489
 Opplanich Georgius 1660
 Par dt Joannes 1503
 Peer Bartholomäus 1665
 Peer Gegorgius 1675
 Peer Matthias 1663
 Peer Nicolaus 1538
 Peer Udalricus 1538
 Perz Franz 1912
 Perz Johann 1910
 Petritii Georgius 1450
 Pfefferer Alfred 1882
 Pfefferer Ant. 1804
 Pfeifer Eduard 1868
 Pfeifer Eduard 1865
 Pfeifer Wilhelm 1862
 Pfersach Ambrosius 1464
 Pistoris Johannes 1468
 Platnar Johann 1871
 Plesche Michael 1501
 Pley Joannes 1518
 Pockbrez Michael 1663
 Praemarar Leonhard 1913
 Prenner Lucas 1532
 Preven Raimund 1913
 Preven Rajko 1911
 Puzel Paulus 1668
 Raab Petrus 1682
 Ramel Andreas 1512
 Räml Georgius 1513
 Ranzinger Franz 1913
 Rasoris Jacobus 1424
 Reemel Petrus 1488
 Reguard Joseph 1830/31
 Richter Anton 1859
 Rom Adalbert 1886
 Rom Georg. 1763
 Rommor Joannes 1665
 Romor Matthias 1676
 Roth Johann 1834
 Roth Joseph 1835
 Röthel Josef 1881
 Rothl Mathias 1866
 Sabothy Beno 1906
 Sabothy Benus 1902
 Sartoris Caspar 1488
 Schlesnik Ioannes 1658
 Schlokoina Joannes Georgius 1680
 Schnell Georgius 1541

Schneller Martinus 1513
 Schueler Andreas 1665
 Schwaiger Matthias 1534
 Sirge Lucas 1665
 Sneller Jacobus 1497
 Somidezky Michael 1649
 Sosius Andreas 1564
 Speck Nicolaus 1489 April 8
 Spreutzer Joannes 1668
 Stadler Vitus 1457
 Steren Caspar 1498
 Stini Matha. 1778
 Straus Matthias 1680
 Susteršič Johann 1881
 Swatzel Leonhardus 1497
 Tavčar Josef 1906
 Techak Joannes 1691
 Tomšič Theodor 1901
 Tschinkl Johann 1898
 Tschinkl Johann 1894
 Tschinkl Josef 1890
 Urschitsch Andreas 1840
 Veller Caspar 1487
 Veller Michael 1486
 Verderber Alois 1883
 Wenedikter Richard 1883
 Wenedikter Richard 1886
 Wenedikter Richard 1882
 Weyss Leonardus 1536
 Wolfsegger Ferdinand 1898
 Wolfsegger Friedrich 1900
 Wolfsegger Wolfgang 1903
 Ziegelfest Lucas 1539
 Zinkl Joannes 1691
 Zois baron Michelangelo 1911

* Petrus FUCHS
 * Jacobus RASORIS
 " Michael quod pater de redemptio
 Michael quod pater de prima
 Michael quod pater de prima
 Michael quod pater de prima
 Michael quod pater de prima
 Michael quod pater de prima
 Michael quod pater de prima
 Michael quod pater de prima
 Michael quod pater de prima
 Michael quod pater de prima

Primer vpisov dveh študentov s Kočevskega v univerzitetni matriki leta 1424

* Petrus FUCHS

* Jacobus RASORIS

(Univerzitetni arhiv Dunaj)

Abecedni seznam krajev na Kočevskem, iz katerih so prihajali študenti. Mesta Kočevja ne navajam. Kočevje je do 19. stoletja hkrati tudi sinonim za celotno Kočevsko.

Bistrica Bistritz 1881
 Brezovica Brezowitz 1851
 Črmošnjice Čermošnic 1863
 Draga Suchen 1897
 Drage 1884
 Gotenica Gottenitz 1888
 Grčarice pri Kočevju Masern bei Gottschee Krain 1898
 Grčarice pri Kočevju Masern bei Gottschee 1894
 Koprivnik 1906
 (Grčarice pri Kočevju) Masern bei Gottschee 1898
 Koprivnik Nessethal 1866
 Koprivnik Nessethal 1859
 Koprivnik Nessethal 1842
 Koprivnik pri Kočevju Nassethal b.Gottschee 1902
 Laze pri Planini 1908
 Mahovnik Mooswald 1905
 Mahovnik Mooswald 1900
 Mahovnik Mooswald bei Gottschee 1903
 Mozelj Gotscheuensis de oppido Mosel 1568 April 21
 Planina Stockendorf 1850
 Slovenska vas pri Kočevju Windischdorf bei Gottschee 1915
 Slovenska vas pri Kočevju Windischdorf bei Gottschee 1913
 Srednja vas Mitterdorf 1889
 Srednja vas pri Kočevju Mitterdorf bei Gottschee 1912
 Srednja vas pri Kočevju Mitterdorf bei Gottschee 1910
 Stari Log pri Kočevju Altag bei Gottschee 1901
 Svetli Potok Lichtenbach 1893
 Šalka vas Schalkendorf 1912
 Šalka vas Schalkendorf 1911
 Thurn pri Kočevju Thurn 1834
 Turn Thurn 1835

ZUSAMMENFASSUNG

Die Gottscheer Studenten an der Wiener Universität (1365-1917)

Im vorliegenden Beitrag werden die Verzeichnisse der Studenten aus der Gottschee veröffentlicht, aus einem Gebiet, das seit sechs Jahrhunderten von den Gottscheer Deutschen besiedelt war. Der Autor stützt sich dabei auf das Archivgut, das im Universitätsarchiv in Wien aufbewahrt wird. Es besteht aus den Hauptmatrikeln, wie sie für die Wiener Universität seit ihrer Gründung im Jahre 1365 bzw. ununterbrochen von 1377 bis 1917 geführt wurden, mit Ausnahme der Jahre zwischen 1794 und 1804. Die Hauptmatrikeln sind in ihrer Gesamtheit in 28 Handschriftenbänden erhalten. Die Angaben über die immatrikulierten Studenten aus der Gottschee, die vom Autor kommentiert werden, stellen einen Ausgangspunkt dar für weitere Untersuchungen zur Gottscheer Bildungsschicht. Im Beitrag sind nur Studenten der Wiener Universität, d.h. von vier Fakultäten erfaßt (die philosophische, die juristische, die medizinische und die theologische). Außer Betracht gelassen wurden jene Gottscheer Studenten, die ihren Wohnsitz außerhalb der Gottschee hatten. Aufgrund der Angaben aus den Matrikeln sowie der Berücksichtigung jener Studenten, für die nicht mit Sicherheit behauptet werden kann, daß sie aus der Gottschee stammten, kann festgestellt werden, daß im behandelten Zeitraum 161 Studenten aus der Gottschee an der Wiener Universität immatrikuliert waren.